

Kommunledningskontoret
Kommunfullmäktige

Datum:
2020-12-10

Diarienummer:
KSN-2020-00024

Handläggare:
John Hammar

Inlämnade interpellationer 14 december 2020

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** inlämnade interpellationer får framföras och besvaras vid kommunfullmäktiges nästa sammanträde den 25 januari 2021.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om arbetsmarknadsinsatser för högkvalificerad arbetskraft från Roger Thelander (SD)
- Interpellation om naturbete från Anette Fischer (V)
- Interpellation om beredskapen inom vård och omsorg av Diana Zadius (C)
- Interpellation om hot mot tjänstepersoner i myndighetsutövning från Mattias Johansson (C)
- Interpellation om SFI och öppen förskola från Jonas Segersam (KD)

Interpellation om arbetsmarknadsinsatser för högkvalificerad arbetskraft

Sverige har under de senaste decennierna drabbats av en allt större brist på högkvalificerad teknisk personal samtidigt som kompetensbehoven ökar. Detta får förödande konsekvenser för företagsamheten och industrin som inte får sina behov av utbildad personal tillgodosedda. Resultatet blir att fler företag flyttar utomlands eller lägger ned, skatteintäkterna minskar och arbetslösheten ökar.

Vill Uppsala kommun vara ledande när det kommer till industri och företagsamhet måste kommunen ta detta behov på allvar. Civilingenjörerna är en av de yrkeskårer vars kompetens är en färskvara. Många civilingenjörer hamnar i arbetslöshet om deras nuvarande kompetensnivå inte når upp till de krav som den teknologiintensiva delen av näringslivet ställer. Många gånger rör det sig om invandrade ingenjörer som inte lyckas komma i arbete.

Arbetsmarknadsinsatser blir mycket mer kostnadseffektiva och resultatorienterade om de aktivt riktas in på den delen av de arbetssökande som redan har en god utbildningsbakgrund och där det redan finns ett underliggande kompetensbehov hos näringslivet. Här finns det redan bra exempel på insatser som kan vara en lösning på problemet. Advanced Engineering Educators bedrev i Uppsala en 1-årig påbyggnadsutbildning för både svenska och invandrade civilingenjörer under åren 1995-2005. Utbildningen finansierades genom Arbetsförmedlingen och levererade goda resultat. Efter avslutad utbildning fick 90% av deltagarna ingenjörsanställningar, ett mycket lyckat koncept till skillnad från många av Arbetsförmedlingens kortare och mer generella insatser. År 2005 valde Arbetsförmedlingen att strypa finansieringen av denna påbyggnadsutbildning. Företrädare från både näringslivet och IF-metall har dock vid senare tillfällen uttalat sig om att behoven av utbildningen fortsatt kvarstår.

Genom omdaning av Arbetsförmedlingen har Uppsala kommun insett behovet av att den kommunala verksamheten tar större ansvar över arbetsmarknadspolitiken. Kommunen har här ett ypperligt tillfälle att verka för kostnadseffektiva insatser som leder till att fler välutbildade kommer i arbete.

Med anledning av ovanstående ställs följande frågor till arbetsmarknadsnämndens ordförande Mohamad Hassan (L):

- Är Mittenstyret nöjda med de arbetsmarknadsinsatser Uppsala kommun erbjuder i dagsläget till arbetslösa med högkvalificerad yrkes- och utbildningsbakgrund?

- Ser Mittenstyret ett behov av arbetsmarknadsinsatser för exempelvis arbetslösa ingenjörer eller andra yrkeskategorier som står nära arbetsmarknaden men ändå inte kommer i arbete?
- Avser Mittenstyret verka för att en påbyggnadsutbildning för civilingenjörer finansieras och kommer till stånd som en del i kommunens arbetsmarknadsinsatser?

Uppsala den 8 december 2020

Roger Thelander

Ledamot (SD)

Alexander von Uckermann

Ersättare (SD)

Naturbeten

Miljömålsrådet (2017) har diskuterat och rekommenderat att kommunen bejaktar naturbeten på det sätt som är möjligt. Till exempel på egen mark.

Naturbete är viktigt. Det bidrar till biologisk mångfald då många marker sedan århundraden varit hävdade och det har drivit fram en speciell mångfald av arter bland växter och djur. När naturbeten på senare år, med jordbrukets strukturomvandling försvunnit, så har också många växter och djur försvunnit.

Vad gäller vår mat och kosthållning så är det av flera anledningar bra att äta mer vegetariskt än vad vi gör idag. Dels för hälsoeffekter och dels för klimatet. Det är då bra att använda våra högproduktiva marker för att odla växter. Djurhållning har dock också varit en viktig del i vårt jordbruk genom tiderna och för naturbeten - eller för att hävda mark som inte passar för att odla på - så är djuren en viktig vårdare av marken. Att äta kött från djur som levt bra liv och som inte är ett hinder för att få till mer vegetarisk mat är därmed också bättre för både djur och natur.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande:

- Hur går det för Uppsala kommun med att öka antalet naturbeten på egen mark där så passar?
- Om det har funnits problem, vilka har de varit och hur kan vi överkomma de hindren?

Anette Fischer (v)

Interpellation om beredskapen inom vård och omsorg av Diana Zadius (C)

För drygt ett år sedan ställde jag ett antal frågor om lager- och beredskapsrutiner inom Uppsala kommuns vård- och omsorgsverksamhet i en interpellation till äldrenämndens dåvarande ordförande. De svar jag fick skulle kunna sammanfattas med "vår beredskap är god".

Uppsala kommun hade förvisso inga särskilda rutiner för lagerhållning medgav styret, men det skulle heller inte behövas eftersom leveranser till kommunen fungerade väl. Vidare fick jag beskedet att kommunen hade god försörjning av sina vård- och omsorgslager samt att inga åtgärder eller ändrade rutiner behövdes. Bara några månader senare nåddes Sverige av coronaviruset och krisen var ett faktum. Givet de svar jag fått om kommunens beredskap för kriser och störningar förutsatte jag att även om läget skulle bli tufft för kommunens vård- och omsorgsverksamheter så skulle den i alla fall inte lida någon brist på materiel.

I april meddelade kommunen emellertid, trots att kommunens leveranser fungerade väl och inga särskilda åtgärder eller rutiner behövdes för att stärka beredskapen, att äldreförvaltningen saknade skyddsutrustning. Det hade då inte ens gott två månader sedan det första fallet av coronasmitta bekräftades i Uppsala.

Med anledning av detta frågar jag äldrenämndens ordförande

- Anser du nu i efterhand att kommunen borde haft särskilda lager- och beredskapsrutiner för att förebygga kriser och störningar?
- Vilka åtgärder har kommunen vidtagit för att säkra leveranser av nödvändiga varor och tjänster under pandemin?
- Vilka åtgärder anser du att kommunen bör vidta för att förebygga materielbrist i samband med framtida kriser och störningar?
- Centerpartiet föreslog i sitt förslag till mål och budget för 2021 att kommunen skulle bygga upp ett beredskapslager för vård- och omsorgsverksamheten. Är detta något du och övriga styret är villiga att överväga?

Diana Zadius (C)

Interpellation ang. hot mot tjänstepersoner i myndighetsutövning

Sveriges Radio Ekot genomförde i november en enkätundersökning bland svenska kommuners säkerhetschefer. Denna visade att det i över 150 svenska kommuner fanns exempel på kommunalt anställda som de senaste tolv månaderna blivit utsatta för hot. I nästan lika många kommuner har anställda utsatts för trakasserier i och med eller efter det att de bedrivit myndighetsutövning.

Grunderna till hoten följer liknande mönster. Det rör sig dels om att individer fått ett beslut de inte varit nöjda med, dels att anställda upplevs att inte ha förklarat bakgrunden till ett beslut som påverkar en persons livssituation tillräckligt tydligt. Det finns även exempel från flertalet kommuner att personal utsatts för olika typer av påverkansförsök i jobbet. Exempelvis har personer utsatt socialsekreterare för påtryckningar för att få ett beslut som gynnar dem i frågor som försörjningsstöd, vårdnadstvister eller olika former av skolbeslut.

Ekots undersökning ger vid handen att andelen hot, trakasserier och påverkansförsök ökat de senaste fem åren. Säkerhetscheferna bedömer därtill att mörkertalet är stort, beroende på att kommunanställda inte vågar eller vill polisanmäla hot de utsatts för. Det innebär också att tjänstemän på grund av hot och påtryckningar, riskerar att fatta rättsosäkra beslut och inte följa sina uppdrag.

Uppsala Kommun har sedan ett antal år flertalet dokument framtagna som anger rutiner och checklistor för hantering av hot och våld. För medarbetare inom socialtjänsten och ekonomiskt bistånd finns en handlingsplan i syfte att förebygga hot- och våldssituationer och fastställa vem som ska göra vad om situationer uppstår. Jag vill därför fråga kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- På vilka sätt säkerställer Uppsala kommun att checklistor och rutindokument följs, så att tjänstepersoner inte hotas eller trakasseras till att fatta rättsosäkra beslut eller att inte följa sitt uppdrag?
- Vilka insatser har gjorts inom Uppsala kommun för att kartlägga förekomsten av hot och trakasserier mot tjänstepersoner i myndighetsutövning?
- Har omfattningen av hot och trakasserier mot tjänstepersoner blivit mindre eller större de senaste 5 åren?

Mattias Johansson (C)

Kommunfullmäktigeledamot

Interpellation angående SFI och Öppen förskola

Uppsala 2020-12-09

I Uppsala finns ett framgångsrikt projekt i Gottsunda där SFI samordnas med den lokala familjecentralen och öppna förskolan. I treklangens lokaler, vilka nu håller på att flytta in i Gottsunda Centrum.

Fördelen med samordningen är att man kan nå kvinnor som annars är svåra och nå, och genom sammanhanget i familjecentralen får man en kontaktyta med såväl socialtjänst som BVC / MVC. Det är alltså en väldigt lyckad och integrationsskapande satsning. Det finns många vittnesmål om kvinnor som gått denna utbildning och nu har gått vidare med gymnasiestudier och är yrkesverksamma.

Jag undrar över varför inte denna verksamhet har spridits till andra delar av Uppsala.

Mot bakgrund av ovanstående frågor jag arbetsmarknadsnämndens ordförande Mohamad Hassan:

1. Varför finns inte SFI samordnat med familjecentraler på andra håll i Uppsala?
2. Hur vill du utveckla SFI-undervisningen så att man når fler kvinnor och familjer?

Jonas Segersam (KD)